

World Health
Organization
Thailand

ความปลอดภัย ด้านสารเคมี*

สารเคมีเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเรา สารเคมีบางชนิดผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ประโยชน์บางอย่างเท่านั้น แต่บางชนิดเป็น ผลพลอยได้ที่ไม่พึงประสงค์จากกระบวนการต่าง ๆ และบางชนิดเป็นสารที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ มนุษย์ได้รับอันตรายเมื่อสูด ลมหายใจ ดื่ม กิน หรือสัมผัสสารเคมี ทั้งนี้ มีหลายแผนงาน และหลายภาคส่วนที่มีบทบาทในการป้องกันการได้รับสัมผัสสารเคมีในมนุษย์ และส่งเสริมการจัดการสารเคมีตลอดวงจรชีวิต ดังนั้น ภาคสาธารณสุขจึงมีความสำคัญในการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์กับภาคส่วนต่างๆ เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพจากสารเคมี

สารเคมีอันตรายเป็นสาเหตุ
ของโรคมามากมาย

FLAMMABLE LIQUID

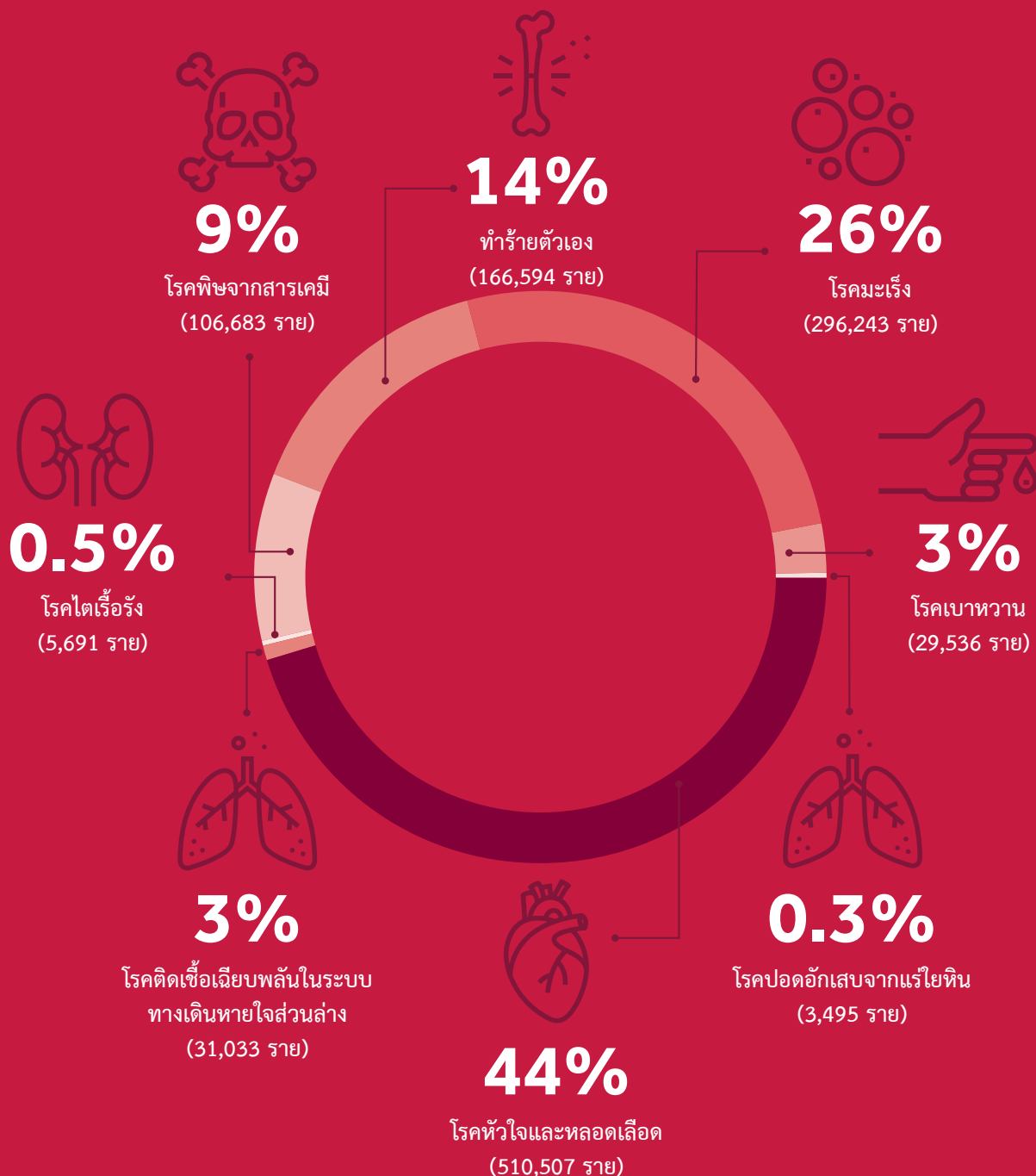
ปัจจัยเสี่ยงหลักทางสุขภาพ

สารเคมีอันตรายพบได้ทั้งในอากาศ ผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภค สถานที่ทำงาน น้ำ หรือดิน และเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคต่างๆ นอกจากนี้ยังมีโรคอื่นอีกมากมาย เช่น ความผิดปกติทางจิตใจ พฤติกรรม หรือระบบประสาท ความผิดปกติของการตั้งครรภ์ ต้อกระจก หรือโรคหอบหืด ซึ่งป้องกันได้โดยลดหรือเลี่ยงการสัมผัสกับสารเคมี

1.6 ล้าน

ในปี 2559 ประชากรกว่า 1.6 ล้านคน เสียชีวิตจากสารเคมี

สัดส่วนประชากรที่เสียชีวิตจากสารเคมีบางชนิดในปี 2559

น้ำโสโครกถูกปล่อยลงแม่น้ำ

มาตรการหลักเพื่อการจัดการ

ดำเนินงานตามแผนที่นำทางด้านสารเคมีขององค์การอนามัยโลก (WHO Chemicals Road Map) ซึ่งได้รับการเห็นชอบจากที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลกเมื่อปี 2560 ซึ่งประกอบด้วย 4 มาตรการดังต่อไปนี้

1.

การลดความเสี่ยง

ดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการควบคุมการใช้สารเคมี (เช่น ดำเนินการตามอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท (Minamata Convention on Mercury) และการควบคุมการใช้สีที่มีสารตะกั่ว) การรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน และการเผยแพร่ตัวอย่างวิธีปฏิบัติที่ดี

2.

ความรู้และข้อมูลเชิงประจักษ์

เพิ่มพูนความรู้และข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวิจัย เกี่ยวกับความเสี่ยงจากสารเคมี การเฝ้าระวังและการตรวจสอบทางชีวภาพ รวมถึงการประมาณภาระโรคจากสารเคมี

3.

ขีดความสามารถขององค์กร

เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรระดับประเทศในการจัดการกับสิ่งคุกคามทางด้านเคมี ซึ่งรวมถึงการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและอุบัติเหตุเกี่ยวกับสารเคมี

4.

ความเป็นผู้นำและการประสานความร่วมมือ

แสดงบทบาทนำและประสานความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการบรรลุประเด็นสุขภาพในนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีทั้งปวง และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคสาธารณสุขในกิจกรรมการจัดการสารเคมีในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก

มาตรการหลักขององค์การอนามัยโลก

องค์การอนามัยโลกมีแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยของสารเคมีดังต่อไปนี้

ประเทศและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่น

สนับสนุนประเทศต่าง ๆ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่นในการดำเนินการตามแผนที่นำทางการจัดการสารเคมีขององค์การอนามัยโลก (WHO Chemicals Road Map)

เกณฑ์มาตรฐาน แนวทางปฏิบัติ และเครื่องมือ

จัดให้มีเกณฑ์มาตรฐาน แนวทางปฏิบัติ และเครื่องมือสำหรับการจัดการสารเคมีที่เป็นประเด็นข้อกังวลด้านสาธารณสุข (public health concern)

ความตระหนัก

เพิ่มความตระหนัก ยกตัวอย่างเช่นการประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสัปดาห์ป้องกันพิษจากสารตะกั่วสากล (International Lead Poisoning Prevention Week) เป็นต้น ซึ่งงานนี้จัดเป็นประจำทุกปี

การประเมินความเสี่ยงจากสารเคมี

ปรับปรุงการประเมินความเสี่ยงจากสารเคมีระดับโลกโดยผ่านเครือข่ายประเมินความเสี่ยงของสารเคมีขององค์การอนามัยโลก (WHO Chemical Risk Assessment Network)

นโยบายว่าด้วยการสัมผัสกับสารเคมีของภาคส่วนต่าง ๆ

เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพอย่างยั่งยืน อาจต้องร่วมมือกับภาคส่วนต่อไปนี้

น้ำและ
การสุขาภิบาล

อุตสาหกรรม

ที่อยู่อาศัย

เกษตรกรรม

แรงงาน

สาธารณสุข

อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.who.int/health-topics/chemical-safety

* เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานเรื่อง สิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพเพื่อประชาชนมีสุขภาพดียิ่งขึ้น เหตุใดจึงสำคัญและเราสามารถทำอะไรได้บ้าง (2562) Healthy environments for healthier populations: Why do they matter, and what can we do? (2019)